

ligeberettigede og der i Tilfælde af Konfliktsituationer mellem disse, i Modsætning til den nugældende Grundlov, gaves positive Anvisninger til Uoverenstemmelsernes Fjernelse. Bestræbelserne maatte saaledes i første Linje tage Sigte paa *en anden Placering af Rigstinget* end den, der er foreslaaet i det foreliggende Udkast. Rigstinget (Landstinget) tænktes valgt ved særlige, fra Folketingsvalget adskilte, *inddirekte* Valg, foretaget i større Kredse af lignende Art som de nuværende Landstingskredse, for derigennem ogsaa at sikre *den lokale Repræsentations berettigede Interesser* og i det hele give dette Ting et særligt Præg, som det af Flertallet foreslaaede Rigsting, ifølge hele sin Struktur maa komme til at savne. Bestemmelserne om de tingvalgte Medlemmer af Landstinget skulde udgaa. Men efter Forhandlingerne i det nedsatte Underudvalg viste det sig hurtigt, at det ikke var muligt paa Basis af de fremsatte Tanker at komme til Enighed om noget konkret Lovforslag, og Mindretallet har derfor maattet opgive Haabet om at finde en Løsning, der kunde samle hele Udvalget, og ved hvilken det kunde yde sin Medvirkning.

Da det saaledes har været ugørligt at naa til en fælles Indstilling angaaende de principielle Hovedlinier i en ny Grundlov, har Mindretallet under de foreliggende Forhold ikke ment at burde fremsætte detaillerede Forslag vedrørende selve den politiske Opbygning af Forfatningen, men indstiller at stemme imod det foreliggende Forslag. Efter Mindretallets Opfattelse er dette i forfatningsmæssig Henseende en Forringelse af den nugældende Grundlov, ikke mindst derved, at det i Virkeligheden indfører et camoufleret Etkammersystem og saaledes betyder et Brud paa hele den hidtidige politiske Udvikling i Danmark. Det er med ringe Ændringer en Kopi af den norske Forfatning uden noget Forsøg paa at indarbejde nye Tanker i denne og tilmed uden de i samme indeholdte Kauteler. *Formelt* et Totingssystem, *reelt* et Etkammer — dette er for enhver, der ser objek-

tivt paa den foreliggende Forfatningsreform, en ubestridelig Kendsgerning. Og dette bekræftes yderligere derved, at Flertallets to Fløje, alt efter deres Interesse og Indstilling, lægger Vægten paa denne Dobbeltstrukturs forskellige Sider, den ene Fløj paa det formelle Totingssystem, den anden paa Forslagets reelle Etkammerkarakter.

Det konservative Mindretal maa for sit Vedkommende fastholde den af Det konservative Folkepartis Repræsentanter i Forfatningskommissionen, blandt disse medunderskrevne Axel B. Lange, den 20. Januar 1938 afgivne Erklæring som *det eneste holdbare Grundlag for en virkelig konservativ Forfatningspolitik*. I denne Erklæring hed det bl. a.:

„1) Det konservative Folkeparti maa mene, at *Bevarelsen af et Tokammersystem i Forfatningen er en folkelig og demokratisk Garanti over for Ensiddigheder og Yderligheder*.

2) Det konservative Folkeparti maa derfor for sit Vedkommende anse det for formaalstjenligt, at man — med Anerkendelse af Folketingets *politiske* Indflydelse — søger frem til en Ordning, hvorefter et *To-Tings-System* opretholdes. Man er med Hensyn herpaa villig til at forhandle om *en Omdannelse af det nuværende Landsting, baade med Hensyn til Valgmaade, Sammensætning og Beføjelse, saaledes at der ikke lægges den Politik, Vælgerne har givet Tilslutning ved Folketingsvalget, afgørende Hindringer i Vejen*.“

I disse Udtalelser, der blev fremsat paa hele Det konservative Folkepartis Vegne, kommer nærværende Mindretals Opfattelse klart til Udtryk. Men Mindretallet maa hævde, at den foreslaaede Ordning paa ingen Maade svarer til de principielle Retningslinier, der er angivet her, men at den derimod er et tydeligt Udtryk for Princippet om *„en Rigsdagsordning med eet Vælgerkorps og een Afstemning“*. Det er faktisk en saadan, der gennemføres i det foreliggende Forslag, og dermed er den i Indledningen til ovennævnte Erklæring af 20. Januar 1938 tydeligt udtalte ledende